

Från: [REDACTED]
Till: registrator@arbetsformedlingen.se; registrator@arbetsgivarverket.se; registrator@esv.se; kontakta@far.se; info@finansbolagen.se; radgivare@finansforbundet.se; finansinspektionen@fi.se; info@fondbolagen.se; info@foretagarna.se; forvaltningsrattenionkoping@dom.se; ifau@ifau.uu.se; registrator@konj.se; konkurrensverket@kkv.se; info@lo.se; registrator@lu.se; info@tillvaxtanalys.se; info@nnr.se; [REDACTED]@svensktnaringsliv.se; Regelrådet; skatteverket@skatteverket.se; info@sparbankerna.se; info@swedishbankers.se; info@svenskvardepappersmarknad.se; remisser@svensktnaringsliv.se; info@advokatsamfundet.se; kansli@saco.se; registrator@riksbank.se; info

Ärende: Remittering av promemorian Förslag om höjd jämförelseränta för ränteförmån inför budgetpropositionen 2024

Datum: den 28 april 2023 11:18:54

Bilagor: [Remissmissiv ändrad jämförelseränta ny.pdf](#)
[Förslag om höjd jämförelseränta för ränteförmån inför budgetpropositionen 2024.pdf](#)

Hej!

Vänligen se bifogad promemoria samt remissmissiv promemorian Förslag om höjd jämförelseränta för ränteförmån inför budgetpropositionen 2024
Fi2023/01517

Synpunkter oss tillhanda senast 28 juli 2023.

Med vänliga hälsningar,

Jonna Söderman
Enhetsassistent
Finansdepartementet
Skatte -och tullavdelningen.
103 33 Stockholm
Tfn. 08-405 592 70

Finansdepartementet

Remiss av promemorian Förslag om höjd jämförelseränta för ränteförmån inför budgetpropositionen 2024

Remissinstanser

- 1 Arbetsförmedlingen
- 2 Arbetsgivarverket
- 3 Ekonomistyrningsverket
- 4 FAR
- 5 Finansbolagens Förening
- 6 Finansförbundet
- 7 Finansinspektionen
- 8 Fondbolagens förening
- 9 Företagarna
- 10 Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering
- 11 Konjunkturinstitutet
- 12 Konkurrensverket
- 13 Landsorganisationen i Sverige (LO)
- 14 Lunds universitet
- 15 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys)
- 16 Näringslivets Regelnämnd
- 17 Näringslivets Skattedelegation
- 18 Regelrådet
- 19 Skatteverket

- 20 Sparbankernas Riksförbund
- 21 Svenska Bankföreningen
- 22 Svenska Fondhandlareföreningen
- 23 Svenskt Näringsliv
- 24 Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO)
- 25 Sveriges Riksbank
- 26 Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet **senast den 28 juli 2023**. Svaren bör lämnas i bearbetningsbar form (t.ex. Wordformat) per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2023/01517 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Remissinstansens namn ska även anges i dokumentnamnet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemoria. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Erik Sjöstedt
Kansliråd

Förslag om höjd jämförelseränta för ränteförmån inför budgetpropositionen 2024

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	4
3	Bakgrund och gällande rätt	6
4	Jämförelseräntan bör höjas.....	7
5	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	8
6	Konsekvensanalys.....	8
7	Författningskommentar	12

1 Inledning

I den sakpolitiska överenskommelsen mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna (Tidöavtalet) redovisas ett antal reformambitioner på skatteområdet som ska förverkligas under mandatperioden. Tidpunkten för när de olika reformerna ska genomföras är beroende av kommande bedömningar av det ekonomiska läget, reformutrymmet och finansieringsbehovet. När regeringen tillträdde inleddes arbetet med de olika reformerna. Därutöver har ett antal andra skattefrågor aktualiserats på olika politiska områden.

Inför budgetpropositionen för 2024 är det angeläget att skatteförslagen kan förberedas genom remittering. För att möjliggöra en samlad behandling av skatteförslag med budgeteffekter remitteras därför denna promemoria från Finansdepartementet. Om de skatteåtgärder som nu remitteras kommer att presenteras i budgetpropositionen för 2024, och i vilken omfattning och med vilken dimensionering, blir beroende av det ekonomiska läget, reformutrymmet och finansieringsbehovet samt de överläggningar som förs i det slutliga arbetet med budgetpropositionen.

I denna promemoria finns förslag om att jämförelseräntan vid beräkning av ränteförmån ska höjas med 0,5 procentenheter. Ränteförmån uppkommer när en anställd eller en uppdragstagare får ett förmånligt lån, dvs. ett räntefritt lån eller ett lån där räntan understiger marknadsräntan, av arbetsgivaren respektive uppdragsgivaren. Enligt gällande regler förmånsbeskattas skillnaden mellan statslåneräntan plus en procentenhet (jämförelseräntan) och den ränta som låntagaren betalar på sitt förmånliga lån. Förslaget innebär att förmånsbeskattningen i stället ska beräknas på skillnaden mellan statslåneräntan plus en och en halv procentenhet och räntan på det förmånliga lånet.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024 och tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2023.

2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 61 kap. 15 och 16 §§ inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

61 kap.

15 §²

Värdet av ränteförmån vid lån i svensk valuta med en fast räntesats eller med en räntesats som står fast i förhållande till marknadsräntan för motsvarande lån ska beräknas på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan när lånet togs upp plus en procentenhet (jämförelseräntan) och den avtalade räntesatsen. Jämförelseräntan ska dock som lägst vara 0,5 procent.

Värdet av ränteförmån vid lån i svensk valuta med en fast räntesats eller med en räntesats som står fast i förhållande till marknadsräntan för motsvarande lån ska beräknas på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan när lånet togs upp plus en *och en halv* procentenhet (jämförelseräntan) och den avtalade räntesatsen. Jämförelseräntan ska dock som lägst vara 0,5 procent

16 §³

Värdet av ränteförmån vid annat lån i svensk valuta än lån som avses i 15 § ska beräknas på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret plus en procentenhet (jämförelseräntan) och den avtalade räntan för beskattningsåret. Jämförelseräntan ska dock som lägst vara 0,5 procent.

Värdet av ränteförmån vid annat lån i svensk valuta än lån som avses i 15 § ska beräknas på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret plus en *och en halv* procentenhet (jämförelseräntan) och den avtalade räntan för beskattningsåret. Jämförelseräntan ska dock som lägst vara 0,5 procent.

Om statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret har ändrats med minst två procentenheter sedan utgången av november året före beskattningsåret ska förmånens värde för tiden juli–december under beskattningsåret beräknas på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret plus en procent-

Om statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret har ändrats med minst två procentenheter sedan utgången av november året före beskattningsåret ska förmånens värde för tiden juli–december under beskattningsåret beräknas på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret plus en *och en*

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2016:1239.

³ Senaste lydelse 2016:1239.

enhet och den avtalade räntan. Statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret ska dock lägst anses vara minus 0,5 procent.

halv procentenhet och den avtalade räntan. Statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret ska dock lägst anses vara minus 0,5 procent.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
 2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2023.

3 Bakgrund och gällande rätt

Av reglerna i 61 kap. 15–17 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, framgår att en skattepliktig ränteförmån uppkommer om arbetsgivaren lämnar ett räntefritt lån eller ett lån där räntan är lägre än marknadsräntan till en anställd eller en uppdragstagare. Den anställde eller uppdragstagaren ska då beskattas för förmånen som inkomst av tjänst. Ett belopp motsvarande ränteförmånen är avdragsgillt för den anställde eller uppdragstagaren under inkomst av kapital. En förutsättning för beskattning är att lånevtalet innebär en förmån och att förmånen har erhållits på grund av tjänsten eller uppdraget. En förmån uppkommer om lånet lämnats på villkor som är mer förmånliga än de marknadsmässiga. I denna promemoria används uttrycket förmånliga lån om räntefria lån eller lån där räntan understiger marknadsräntan som arbetstagare eller uppdragstagare får av arbetsgivaren respektive uppdragsgivaren.

Av förarbetena till bestämmelserna (prop. 1992/93:127 s. 39) framgår att förmån av räntefria eller lån där räntan understiger marknadsvärdet intar en särställning bland förmånerna eftersom förmånen gäller en kostnad (ränteutgift) som är avdragsgill för den anställde vid beskattningen. Normalt gäller att förmåner som anses som privata levnads-kostnader inte är avdragsgilla. En sådan förmån kan dock ha ett betydande värde och det ansågs därför att ränteförmåner inte borde hänföras till kategorin skattefria personalvårdsförmåner.

Vid värdering av förmånen måste en jämförelse göras mellan de villkor den anställde erbjuds och de som erbjuds allmänheten. Marknadsräntan beaktas således när man avgör om det föreligger en förmån eller inte. Om det föreligger en förmån förmånsbeskattas skillnaden mellan statslåneräntan plus en procentenhet (jämförelseräntan) och den ränta som låntagaren betalar på sitt förmånliga lån. Om den ränta som låntagaren betalar minst uppgår till jämförelseräntan lämnas ingen ränteförmån, även om räntan är lägre än marknadsräntan för det aktuella lånet. Värderingen ska i normalfallet ske med utgångspunkt i förhållandena vid lånetillfället.

I fråga om andra lån i svensk valuta, dvs. lån som inte har fast ränta eller liknande, beräknas förmånen på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret plus en procentenhet (jämförelseräntan) och den avtalade räntan för beskattningsåret. Jämförelseräntan ska som lägst vara 0,5 procentenheter. Vid beräkning av värdet av ränteförmån vid lån som inte har fast ränta eller liknande ska, i de fall statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret har ändrats med minst två procentenheter sedan utgången av november året före beskattningsåret, förmånens värde för tiden juli–december under beskattningsåret beräknas på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret plus en procentenhet och den avtalade räntan.

4 Jämförelseräntan bör höjas

Promemorians förslag: Reglerna om beräkning av ränteförmån ändras. Det görs genom att jämförelseräntan höjs med en halv procentenhet. Jämförelseräntan uppgår därefter till statslåneräntan vid en viss tidpunkt plus en och en halv procentenhet.

Skälen för promemorians förslag: Grunden för beskattning av ränteförmån är en schablonmässig värdering av förmånen som grundar sig på skillnaden mellan jämförelseräntan och den faktiska räntan på lånet. Jämförelseräntan uppgår till statslåneräntan och ett påslag om en procentenhet. Jämförelseräntan har varit oförändrad sedan den infördes 1993 och det finns anledning att se över den.

Eftersom förmånsvärdet av ränteförmånen uppgår till skillnaden mellan räntan som en låntagare betalar och jämförelseräntan är det en rimlig utgångspunkt att jämförelseräntan ska motsvara räntan som låntagare betalar på lån som inte är förmånliga lån, alltså marknadsräntan. Bestämmelserna om ränteförmån är tillämpliga på alla typer av lån och beroende på typ av lån varierar nivån på marknadsräntan. Eftersom bolåneräntor är relativt lägre och därmed mer fördelaktiga jämfört med räntor på andra lån bör jämförelseräntan minst uppgå till nivån på bolåneräntor.

Månadsmedelvärdet på bolåneräntor för nya och omförhandlade avtal låg i februari 2023 på 4,11 procent enligt SCB. Under samma månad låg statslåneräntan på som högst 2,54 procent. Bolåneräntan låg alltså i genomsnitt minst 1,57 procentenheter över statslåneräntan. Under femårsperioden 2018–2022 har månadsmedelvärdet på bolåneräntan för samma typer av lån legat i snitt runt 1,3–1,4 procentenheter över statslåneräntan. Skillnaden mellan de genomsnittliga bolåneräntorna och statslåneräntan har ökat under en längre tid.

Det är rimligt att påslaget på statslåneräntan vid beräkningen av jämförelseräntan gör att jämförelseräntan ligger i samma nivå som bolåneräntorna, eftersom förmånliga lån framför allt förväntas bestå av bostadslån. Sammantaget bör jämförelseräntan öka med en halv procentenhet, genom att påslaget på statslåneräntan ökar från en procentenhet till en och en halv procentenhet. Detta bedöms vara en rimlig nivå i förhållande till de faktiska räntenivåerna och som därför leder till ett mer rättvist beskattningsresultat. Vid en schablonmässig värdering av ränteförmånen ligger det dock i sakens natur att jämförelseräntan i vissa fall kan bli lägre och i vissa fall högre än den ränta som låntagaren betalar.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 61 kap. 15 och 16 §§ IL.

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2024 och tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2023.

Skälen för promemorians förslag: Ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 januari 2024. Ändringarna föreslås tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2023. När det gäller förmånliga lån enligt 61 kap. 15 § IL, dvs. lån med en fast räntesats eller med en räntesats som står fast i förhållande till marknadsräntan för motsvarande lån, beräknas jämförelseräntan vid upptagande av lån eller omförhandling av lånevillkor. I förhållande till dessa lån kommer ändringarna därför endast att tillämpas på nya lån eller lån som omförhandlas efter den 31 december 2023. När det gäller lån enligt 16 § samma kapitel, t.ex. lån med rörlig ränta, kommer ändringarna tillämpas från och med den 1 januari 2024 oavsett när de ingicks eller omförhandlades.

6 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslaget effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skatte- och avgiftsreglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts påverkas av regeländringen. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer. Makroekonomiska effekter av ändrade skatte- och avgiftsregler beaktas tillsammans med andra finanspolitiska åtgärder i regeringens prognoser.

Syfte och alternativa lösningar

Syftet med förslaget är att justera schablonberäkningen av ränteförmån för att bättre avspegla de faktiska räntenivåerna.

Eftersom förmånsvärdet av ränteförmånen uppgår till skillnaden mellan räntan som låntagaren betalar och jämförelseräntan, bör en rimlig utgångspunkt vara att jämförelseräntan ska motsvara räntan som en låntagare betalar på ett lån utan ränteförmån, alltså marknadsräntan.

Skillnaden mellan bolåneräntan och statslåneräntan låg på över 1,5 procentenheter under februari 2023. Skillnaden har dessutom varit större under de senaste fem åren än påslaget enligt gällande regler om 1 procentenhet och skillnaden har ökat under en längre tid. Den ökade skillnaden bedöms inte vara en direkt orsak av de allmänna räntenivåerna eftersom skillnaden varit hög både under perioder av låg och hög räntenivå. Schablonberäkningen av jämförelseräntan bör därför justeras genom att påslaget ökar med 0,5 procentenheter till 1,5 procentenheter.

Eftersom syftet är att justera jämförelseräntan för att den är för låg finns det inga relevanta alternativa lösningar till den föreslagna ökningen av påslaget.

Det är angeläget att ändringarna träder i kraft så snart som möjligt. Ändringarna föreslås därför träda i kraft den 1 januari 2024. Reglerna bör också träda i kraft vid ett årsskifte.

Offentligfinansiell effekt

Förslaget har en sammantagen offentligfinansiell effekt på ca 0,13 miljarder kronor för år 2024 och 0,25 miljarder kronor per år från och med 2025.

Eftersom förslaget endast påverkar nya och omförhandlade lån blir den offentligfinansiella effekten införandeåret lägre. Uppskattningsvis ca 50 procent av alla utestående lån har dock högst 3 månader återstående räntebindningstid. Likaså uppskattas ca 20 procent av lånen ha en återstående räntebindningstid på mellan 3 månader och 1 år. Den offentligfinansiella effekten införandeåret bedöms därför vara runt 50 procent av den långsiktiga effekten som nås fullt ut från 2025 och framåt (se tabell 4.1).

Den offentligfinansiella effekten är osäker då underlaget för beräkningarna är begränsat. Ränteförmån och andra förmåner deklarerar gemensamt och av deklARATIONERNA framgår inte lånebelopp och ränta. Fram till 2018 angav arbetsgivare dock om ränteförmån lämnats men utan vidare precisering av själva ränteförmånens storlek. Baserat på ränteutgifterna för dem som hade ränteförmån 2018 och under antagandet att deras ränteutgifter till 70 procent kommer från lån med ränteförmån uppskattas det totala lånebeloppet till 136 miljarder kronor uppräknat till 2024 års priser och volymer.

Att höja referensräntan med en halv procentenhet skulle öka det totala förmånsvärdet med ca 0,68 miljarder kronor när det slagit igenom på alla utestående lån. Vid en genomsnittlig marginalskatt på 42 procent skulle inkomstskatterna öka med ca 0,28 miljarder kronor fördelat på kommunal och statlig inkomstskatt. Eftersom ränteförmån är avdragsgill i inkomstlaget kapital minskar kapitalskatteintäkterna med ca 0,20 miljarder kronor (antingen genom minskad kapitalskatt eller genom skattereduktion för underskott av kapital). Arbetsgivaravgifterna ökar med ca 0,21 miljarder kronor till följd av de ökade förmånsvärdena. Av dem som har ränteförmån uppskattas drygt 99 procent jobba inom privat sektor. Arbetsgivaravgifterna ökar därmed företagets avdragsgilla kostnader varvid bolagsskattebasen minskar i motsvarande omfattning och bolagsskatteintäkterna minskar med ca 0,04 miljarder kronor. Sammantaget ger detta en ökning av skatteintäkterna när förslaget har slagit igenom

på alla lån med ca 0,25 miljarder kronor per år. Eftersom förslaget antas få fullt genomslag först året efter reglerna trätt i kraft bedöms den offentligfinansiella effekten vara hälften så storinförandeåret, dvs. 0,13 miljarder kronor 2024 och 0,25 miljarder kronor per år från och med 2025.

Tabell 4.1 Förslag om höjd jämförelseränta med 0,5 procentenheter

Miljarder kronor, fasta priser och baser

	Effekt från	Periodiserad nettoeffekt		
		2024	2025	2026
Höjd jämförelseränta	2024-01-01	0,13	0,25	0,25

Källor: FASIT och egna beräkningar.

Effekter för offentlig sektor

Förslaget förväntas leda till att nya eller omförhandlade lån med ränteförmån får ett högre förmånsvärde. Detta leder till ett ökat beskattningsunderlag för kommunerna. Förslaget beräknas därför öka de kommunala skatteintäkterna med ca 0,1 miljarder kronor under 2024 och 0,2 miljarder kronor per år därefter.

Effekter för företagen

Förslaget får effekt för de företagen som erbjuder förmånliga lån till sina anställda. Det saknas data för vilka företag som har anställda med ränteförmån men den största delen av dessa företag finns troligen inom finanssektorn. Vidare är det troligtvis större företag som utgör merparten av de företag som har anställda med ränteförmån inom finanssektorn. Enligt SCB:s företagsregister uppgick antalet arbetsställen inom finans- och försäkringsverksamhet med fler än 10 anställda till 1 324 år 2022. Sammantaget förväntas förslaget alltså grovt räknat påverka runt 1 000 företag, där de största effekterna uppstår för större företag inom finanssektorn.

Om företagen inte justerar räntan till följd av förslaget innebär en höjd jämförelseränta att förmånsvärdet av ett lån med ränteförmån ökar. De berörda företagen bedöms därför betala mer arbetsgivaravgifter.

Företagen kan välja att höja räntan på lånen de erbjuder sina anställda. Om detta sker i samma utsträckning som jämförelseräntan höjs enligt förslaget, kan företagen undvika en ökning av förmånsvärdet. En höjning av räntan på lån som ett företag erbjuder sina anställda leder dock till en högre räntekostnad för de anställda. Denna ökning kommer leda till en större kostnad för den anställde jämfört med kostnaden för en ökning av förmånsvärdet om räntan varit oförändrad. Detta innebär att ett företag som höjer räntan kan förväntas möta högre lönekrav från de anställda på sikt, och därmed en högre personalkostnad.

Förslaget bedöms endast leda till en försumbar förändring av de administrativa kostnaderna eftersom förslaget gäller en justering av

beräkningen av jämförelseräntan. I övrigt förväntas den administrativa bördan vara oförändrad jämfört med gällande regler.

Effekter för enskilda

Förslaget påverkar de personer som tar eller förnyar lån med förmånlig ränta från sin arbetsgivare. Uppskattningsvis ca 61 500 personer beräknas ha ränteförmån 2024. För dessa personer bedöms förslaget innebära att förmånsvärdet för ränteförmånen ökar med i genomsnitt ca 11 000 kronor per år. Det beskattade förmånsvärdet får dock dras av i inkomstslaget kapital som ränteutgift. För en person med en marginalsattesats på arbetsinkomster som ligger på under 30 procent kan alltså ett ökat förmånsvärde för ränteförmån leda till en minskad beskattning om samma person har ett överskott av kapital, eller ett underskott av kapital under 100 000, eftersom ränteutgiften i detta fall leder till en sänkt skatt på 30 procent. En person med en marginskatt på över 30 procent får däremot alltid en ökad skatt då förmånsvärdet av ränteförmån ökar. Sammantaget kan alltså förslaget innebära både en höjning och en sänkning i beskattningen av de enskilda beroende på deras marginalsattesatser. Uppskattningsvis leder förslaget till en sänkning av skatten för ca 30 procent av de personer som får ränteförmån 2024. Den genomsnittliga marginskatten för dem som har ränteförmån uppskattas däremot till ca 42 procent och medräknat avdrag för ränteförmån på inkomst av kapital bedöms den genomsnittliga skatteeffekten av förslaget för individen vara ca 13 procent av det ökade förmånsvärdet. Den genomsnittliga skatteökningen för en person med ränteförmån uppskattas därmed till ca 1 400 kronor per år.

Fördelningseffekter och effekter för den ekonomiska jämställdheten

Förslaget påverkar de som tar eller förnyar förmånliga lån från sin arbetsgivare. Förmånsvärdet för dessa lån förväntas öka och i de flesta fall bedöms en person med ränteförmån betala mer skatt.

Det förväntas vara främst företag inom finanssektorn som erbjuder sina anställda förmånliga lån. Anställda inom denna sektor befinner sig troligtvis vanligen högre upp i inkomstfördelningen. Detta avspeglas bl.a. i att den genomsnittliga marginalsattesatsen för personer med ränteförmån beräknas vara 42 procent 2023 vilket är högre än den genomsnittliga marginalsattesatsen på ca 36 procent för samma år för inkomst av tjänst i samhället i stort. Förslaget bedöms därför i viss, om än liten, utsträckning jämna ut inkomstfördelningen.

Av de personer som tog del av ränteförmån enligt kontrolluppgifter för 2018 var 45 procent män. Däremot var avdragen ränta för dem med ränteförmån i genomsnitt ca 29 000 kronor för män och ca 25 000 kronor för kvinnor. Det finns inga skäl att anta att den fördelningen förändrats avsevärt fram till 2024. Förslaget förväntas därför inte i någon högre utsträckning missgynna vare sig män eller kvinnor och förväntas därmed inte bidra nämnvärt till att den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män förändras jämfört med nuvarande nivå.

Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget medför endast marginella förändringar för Skatteverket och bedöms ingå i den anpassning som görs årligen på grund av ny eller ändrad lagstiftning. Eventuellt tillkommande kostnader för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ramar.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte ha någon inverkan.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med det EU-rättsliga regelverket.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha någon miljöpåverkan. Inte heller bedöms förslaget leda till några nämnvärda sysselsättningseffekter.

7 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

61 kap.

15 § Värdet av ränteförmån vid lån i svensk valuta med en fast räntesats eller med en räntesats som står fast i förhållande till marknadsräntan för motsvarande lån ska beräknas på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan när lånet togs upp plus en *och en halv* procentenhet (jämförelseräntan) och den avtalade räntesatsen. Jämförelseräntan ska dock som lägst vara 0,5 procent

Av paragrafen framgår hur beräkning av ränteförmån ska ske i fråga om lån i svensk valuta med fast räntesats eller med en räntesats som står fast i förhållande till marknadsräntan.

Ändringen innebär att underlaget för beräkning av ränteförmån (jämförelseräntan) höjs med 0,5 procentenheter till statslåneräntan när lånet togs upp plus en och en halv procentenhet.

Övervägandena finns i avsnitt 4.

16 § Värdet av ränteförmån vid annat lån i svensk valuta än lån som avses i 15 § ska beräknas på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan vid utgången av november förra året före beskattningsåret plus en *och en halv* procentenhet (jämförelseräntan) och den avtalade räntan för beskattningsåret. Jämförelseräntan ska dock som lägst vara 0,5 procent.

Om statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret har ändrats med minst två procentenheter sedan utgången av november året före beskattningsåret ska förmånens värde för tiden juli–december under beskattningsåret beräknas på grundval av skillnaden mellan statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret plus en *och en halv* procentenhet och den avtalade räntan. Statslåneräntan vid utgången av maj under beskattningsåret ska dock lägst anses vara minus 0,5 procent.

I paragrafen finns bestämmelser om hur beräkning av ränteförmån ska göras när fråga är om annat lån i svenska valuta än som avses i 15 §, t.ex. lån med rörlig ränta.

Ändringarna i *första och andra styckena* innebär att underlaget för beräkning av ränteförmån (jämförelseräntan) höjs med 0,5 procentenheter till statslåneräntan vid den tidpunkt som anges i respektive stycke plus en och en halv procentenhet.

Övervägandena finns i avsnitt 4.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.

2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2023.

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2024.

I *andra punkten* anges att lagen ska tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2023. För lån som avses i 61 kap. 15 §, t.ex. lån med fast ränta, påverkar ändringen bara nya lån efter ikraftträdandet eller lån som omförhandlas därefter. För lån som avses i 16 § samma kapitel, t.ex. lån med rörlig ränta, tillämpas ändringarna från och med den 1 januari 2024 oavsett när de ingicks eller omförhandlades.

Övervägandena finns i avsnitt 5.